

→ Hjælp til selvhjælp på www.energiguident.dk

På energiguident.dk kan du finde flere gode råd om besparelser inden for el, vand og varme. Rådene er tilpasset, så de er enkle og lette at igangsætte. Du kan også kontakte et energiselskab eller se på deres hjemmeside for at få flere råd.

→ Energiselskaberne sætter fokus på energibesparelser

Energiselskaberne igangsætter en række initiativer for at øge fokus på energibesparelser for at hjælpe kunderne med at effektivisere brugen af energi. Udvikling af denne folder er et af initiativerne.

→ Få flere råd på

www.energiguident.dk

Spareråd om vandforbrug

Læs, hvordan du tjener penge ved at spare

→ Information om vandforbrug

→ Værn om vandet – til gavn for miljøet og økonomien

Vand er en begrænset ressource, der indgår i naturens kredsløb. Hvis forbruget stiger, kan naturens vådområder og vandløb komme til at mangle vand.

Hvor vand tidligere var næsten gratis, er dette ikke tilfældet mere. Grønne afgifter og betaling for bortledning af spildevand betyder, at et stort vandforbrug kan være dyrt.

En dryppende vandhane bruger mere end 130 liter vand på en uge. En utæt toiletcisterne kan nemt give et vandspild på 1.000 liter vand pr. døgn – det bliver til mere end 10.000 kr. om året!

→ Få overblik over forbruget

Aflæs dine vandmålere jævnligt, fx en gang om måneden. Så får du et overblik over forbruget og kan lettere forholde dig kritisk til det. Aflæs også målerne over natten, så du kan se, om der er utætheder. Der findes aflæsningskemaer på www.energuiden.dk.

Det er nemt at nedsætte vandforbruget. Meget kan opnås ved at ændre vaner og ved at montere vandbesparende installationer, fx i form af luftblander (perlator) på vandhaner.

I denne folder får du gode råd om, hvordan du og din virksomhed kan spare på vandet.

Vær især opmærksom på følgende:

- Undgå, at vandhaner, brusere eller toiletter løber eller drypper.
- Vælg vandhaner med ét greb.
- Vælg vandbesparende toiletter.
- Reducér vandforbrug i baderum ved at anvende sparebrusere.

Du kan også udregne et nøgletal, fx en gang vand pr. person, liter vand pr. produceret enhed, eller liter vand pr. dag.

Derved kan du holde øje med, om vandforbruget udvikler sig rimeligt i forhold til virksomhedens størrelse, åbningstid eller omsætning.

Vandhane	Vandspild pr. år	Så meget koster det
(koldt og varmt vand)		
Langsomt dryp	7 m ³	274 kr.
Hurtigt dryp	30 m ³	1.173 kr.
Løber konstant	100 m ³	3.911 kr.

Toilet	Vandspild pr. år	Så meget koster det
(kun koldt vand)		
Løber så det er svært at se	100 m ³	2.933 kr.
Løber så det ses	200 m ³	5.866 kr.
Løber med uro på overfladen	400 m ³	11.732 kr.
"Tapløber"	3.000 m ³	87.990 kr.

Beregningerne er baseret på en vandpris på 29,33 kr. pr. m³.

→ Spareråd om vand

Luk for vandet med det samme

Der løber op til 16 liter vand pr. minut fra en åben vandhane. Undgå at lade vandet løbe. Det er særligt vigtigt for det varme vand, hvor man kan spare både på vandet og på den energi, der bruges til at opvarme det.

Tjek, at vandhane, brusere og toilet ikke løber eller drypper

Utætte installationer koster dyrt. Sørg for at få gjort noget ved problemet så hurtigt som muligt.

Vælg vandhaner med ét greb

Hvis vandhanerne skal udskiftes, så vælg vandhaner med ét greb. De bruger mindre vand end vandhaner med to greb. Nogle vandhaner har sparefunktioner. Fx totrinsvandhaner, hvor det kræver en ekstra manøvre at skruer helt op for vandstyrken.

Reducér vandforbrug i badeinstallationer

Sparebrusehoved eller vandregulator på bruserslangen sparer ca. 50 % vand. Dertil kommer besparelsen til opvarmning af varmt vand. Det kan anbefales at montere tidsindstillelig trykknop, så bruseren kun løber i 2 minutter ad gangen. Det gør det nemmere at undgå vandspild under indsæbning.

Installér individuelle vandmålere, så vandforbruget bedre kan følges

Oftest er der kun en vandmåler på indløbet til virksomheden. Ved at sætte målere op ved de vigtigste forbrugssteder er det nemt at følge forbruget. Ved at lave nøgletal kan man følge forbruget i forhold til produktionen. Dette giver et godt overblik.

Vælg et vandbesparende toilet

Lavtskylende toiletter bruger 6-9 liter pr. skyl, og ældre toiletter kan bruge op til 15 liter, hver gang der trækkes. Vælg altid vandbesparende toiletter. Der kan vælges mellem stort og lille skyl på 3 eller 6 liter.

Tænk på vandforbruget, når der købes nye maskiner

Mange nye maskiner bruger meget mindre vand end de gamle. Spørg om vandforbruget, når du køber nye maskiner, der anvender vand i processen, fx vaskemaskiner, opvaskemaskiner og toiletter.

Sørg for minimalt vandforbrug til urinalsystemer

Ved vandskylende urinaler bør skyllestømmen kontrolleres, så den ved standurinaler ikke er over 0,3 liter pr. sekund pr. stand, og ved vægurinaler ikke er over 0,4 liter pr. sekund.